TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Định hướng phát triển cảng biển Nghệ An: 9 bến cảng, gần 30 cầu cảng vào năm 2030

16:47 08/06/2025

Một bản quy hoạch chi tiết về phát triển cảng biển Nghệ An giai đoạn 2021–2030, tầm nhìn đến 2050 đang được Cục Hàng hải và Đường thủy Việt Nam trình Bộ Xây dựng xem xét. Theo đó, để hoàn thiện hệ thống cảng biển tại địa phương này, tổng vốn đầu tư dự kiến lên đến gần 16.000 tỷ đồng.

Nghệ An quy hoạch 9 bến cảng, kỳ vọng trở thành trung tâm logistics vùng Bắc Trung Bộ.

Quy hoạch đặt mục tiêu đến năm 2030, cảng biển Nghệ An sẽ bao gồm 9 khu bến chính như Nam Cửa Lò, Bắc Cửa Lò, Đông Hồi, Bến Thủy, Cửa Hội cùng với các khu neo đậu, bến phao, khu chuyển tải và khu tránh trú bão. Hệ thống này sẽ có từ 27 đến 29 cầu cảng, tổng chiều dài cầu cảng dao động từ 5.151m đến 5.676m.

Dự kiến, sản lượng hàng hóa qua cảng sẽ đạt từ 22,25 đến 26,75 triệu tấn mỗi năm, trong đó hàng container chiếm khoảng 180.000–240.000 Teu. Ngoài ra, năng lực phục vụ hành khách ước tính đạt từ 17.600 đến 21.700 lượt khách/năm.

Trong dài hạn, Nghệ An sẽ tiếp tục phát triển các bến cảng mới nhằm đáp ứng nhu cầu tăng trưởng hàng hóa với tốc độ trung bình 3,6–4,5% mỗi năm. Để thực hiện điều này, tỉnh sẽ cần khoảng 290ha đất và hơn 24.800ha mặt nước, chưa bao gồm diện tích dành cho khu công nghiệp hay logistics.

Tổng vốn đầu tư cho giai đoạn đến năm 2030 được ước tính khoảng 15.993 tỷ đồng, trong đó khoảng 1.943 tỷ đồng dành cho hạ tầng hàng hải công cộng và 14.050 tỷ đồng đầu tư xây dựng các bến cảng.

Năm 2024, lượng hàng hóa thông qua cảng biển Nghệ An đạt 14,31 triệu tấn, tăng trưởng đều từ năm 2020 (11,6 triệu tấn), nhưng vẫn chỉ đạt khoảng 71,5% so với kỳ vọng trong quy hoạch trước đây.

Trong đó, hàng khô chiếm ưu thế với 83,6%, phần còn lại là hàng lỏng và container. Cảng Bắc Cửa Lò hiện đang vượt quy hoạch công suất với 8,65 triệu tấn, trong khi khu vực Nam Cửa Lò mới chỉ đạt 88% công suất đề ra. Điều này cho thấy sự mất cân đối trong khai thác và thực hiện quy hoạch.

Hiện tại, hệ thống cảng Nghệ An bao gồm 25 cầu cảng cứng và một bến phao, có khả năng tiếp nhận tàu trọng tải đến 70.000 tấn ở Bắc Cửa Lò và tàu container 30.000 tấn ở Nam Cửa Lò.

Dù có tiềm năng phát triển, cảng biển Nghệ An vẫn đối mặt với nhiều thách thức. Việc triển khai các dự án chậm trễ do vướng mắc về thủ tục hành chính, khó khăn trong bố trí nguồn vốn và sự phối hợp giữa các bên liên quan còn thiếu chặt chẽ. Ngoài ra, công tác nạo vét luồng hàng hải cũng đang bị đình trệ do chưa thống nhất được vị trí đổ đất. Mặc dù đã có chủ trương hạ độ sâu luồng Cửa Lò xuống -9m, nhưng kế hoạch này vẫn chưa được thực hiện. Một trong những nguyên nhân chính là do quy hoạch cảng biển thường không được thực hiện đồng bộ với các quy hoạch ngành khác, dẫn đến sự chồng chéo và thiếu liên kết trong triển khai. Thêm vào đó, hạn chế trong nguồn lực đầu tư công cùng với năng lực tài chính và quản lý của một số nhà đầu tư tư nhân chưa đảm bảo khiến hiệu quả khai thác tại một số bến cảng còn thấp.

Với vị trí chiến lược và tiềm năng lớn, cảng biển Nghệ An được kỳ vọng sẽ trở thành một mắt xích quan trọng trong mạng lưới logistics của khu vực Bắc Trung Bộ. Tuy nhiên, để hiện thực hóa mục tiêu này, cần có sự vào cuộc quyết liệt và

đồng bộ từ các cấp chính quyền, cơ quan quản lý và nhà đầu tư. Việc tháo gỡ các điểm nghẽn về quy hoạch, thủ tục đầu tư, vốn và hạ tầng kỹ thuật là điều kiện tiên quyết để cảng biển Nghệ An không chỉ đạt được các chỉ tiêu về sản lượng mà còn phát triển bền vững, đóng góp thiết thực vào tăng trưởng kinh tế của tỉnh và vùng.

Lê Đình